

**Didaktické hry – seminár AITEC, HUPSOV šlabikár LIPKA®,
DP MPC Košice – 27. 8. 2013**

LOV PÍSMEN

Žiaci (napr. ôsmi) si zo škatule vyberú písmená. Každý žiak prečíta svoje písmeno a postaví sa pred tabuľu. Vytvorený rad písmen môžu čítať jednotlivci i viacerí. Písmená sa môžu premiestňovať a znovu čítať. Obmena: Žiak s písmenom vystúpi dopredu a ostatní žiaci tvoria na dané písmeno slabiky, slová...

VLÁČIK

Žiak povie slovo na danú hlásku a predstúpi pred tabuľu. Ostatní žiaci hovoria slová na danú hlásku a zaraďujú sa za seba. Slová sa nesmú opakovať, inak sa vlak roztrhne. Cieľom hry je vymyslieť čo najviac slov na dané písmeno.

VLÁČIK 2

Žiaci dostanú kartičky s písmenami. Učiteľ je rušeň a žiaci sa ako vagóny pripájajú za ním (napr. vagón s písmeno *E* alebo *í*...). Keď sú už všetci žiaci pripojení, začnú sa odpájať (sadať si na svoje miesto) podľa zadania učiteľa. Obmena: Hľadanie kamaráta (tlačený tvar k písanému tvaru, tvorenie slabík...).

VLÁČIK 3

Žiaci sa rozdelia do troch skupín. Zoradia sa a pochyťajú (vytvoria vláčik). Všetky skupiny putujú po triede. Učiteľ dáva otázky prvému žiakovi (rušňu). Keď žiak správne odpovie, zaraď sa na koniec a rušňom je ďalší žiak. Učiteľ kladie otázky, pokiaľ sa všetci žiaci nevystriedajú.

VLÁČIK 4

Učiteľ povie hlásku a žiaci vymýšľajú slabiky, resp. slová na danú hlásku. Prvý žiak príde k tabuli ako rušeň, ostatní sa za ním pripájajú. On určuje žiakov, ktorí sa k nemu pripoja (musia povedať správnu slabiku, resp. slovo). Keď žiak povie nesprávne slovo, zostane sedieť.

VLÁČIK 5

Učiteľ určí hlásku a žiak utvorí na danú hlásku slovo. Ďalší žiak pokračuje tak, že tvorí slovo na hlásku, ktorou sa predchádzajúce slovo končí.

VLÁČIK 6

Žiaci cestujú po triede vlakom (vlak tvoria žiaci). Prichádzajú do staníc, ktoré pripravil učiteľ. V každej stanici plnia úlohy, napr. vytvorte písmenkoles (z tiel vytvoria písmená), povedzte názov piesne, básne, riekanky, ktorá má v názve slovo..., zaklopte, ak počujete pri čítaní určené slovo (písmeno)...

PRÁCA S KARTIČKAMI

Učiteľ pripraví kartičky s písmenami, slabikami, slovami, ktoré rozdá žiakom. Žiaci na pokyn učiteľa tvoria, slabiky, slová, vety. Kartičky sa dajú využiť aj pri hľadaní písmena na začiatku, vo vnútri či na konci slova.

ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA

Slnko má kľúče od štyroch ročných období. Jar – zelený kľúč, leto – žltý kľúč, jeseň – červený kľúč, zima – modrý kľúč. Napr. v mesiaci september slnko otvára jeseň – červený kľúč – žiaci hľadajú, čo je v triede červené, rozprávame sa o tom, čo je pre toto ročné obdobie typické alebo čo sme v septembri zažili, resp. kto sa v septembri narodil... Rovnako otvárame ostatné ročné obdobia, môžeme si zaspievať Prší, prší alebo Zima, zima je tu...

TLESKNI, UDRI, ZADUP

Učiteľ hovorí slová. Keď žiaci počujú napr. *B* na začiatku slova, tak tlesknú, keď na konci slova, udrú do kolien. Ak sa v slove *B* nenachádza, tak zadupú.

ZVERINEC

Učiteľ si zvolí tri zvieratá, napr. mačka, pes, sova. Každému žiakovi pošepká jedno zviera. Na zem porozhadzuje kartičky so zvukmi, ktoré zvieratá vydávajú. Na povel si každý žiak vyberie kartičku so zvukom a začne tento zvuk vydávať. Skupina zvierat, ktorá sa nájde ako prvá, vyhráva.

HUPS A JEHO ZÁZRAČNÉ SLOVÍČKA

Učiteľ pripraví vrecúško s kockami. Na stenách kociek budú zázračné slovíčka (ďakujem, prosím, nech sa páči...). Úlohou žiakov je nájsť a vypísať všetky zázračné slovíčka, ktoré Hups používa, v časovom limite.

UŽ TO VIEM

Učiteľ napíše na tabuľu slabiku, slovo, vetu z textu a zámerne spraví chybu (zraková analýza). Žiak má text, z ktorého učiteľ vyberá, pred sebou. Žiak, ktorý chybu postrehne, ju príde opraviť. Obmena: Sluchová analýza – učiteľ slovo povie bez rozlišovacieho znamienka, resp. ho pridá tam, kde nemá byť.

ZATÚLANÉ PÍSMENÁ

Učiteľ napíše na tabuľu písmená a úlohou žiakov je vytvoriť z nich slová.

HRA NA DETEKTÍVOV

Hra slúži na spestrenie opakovaného čítania. Učiteľ zadáva úlohy:

1. Nájdí a prečítaj vetu, ktorá sa začína slovom...
2. Nájdí a prečítaj vetu, ktorá sa končí slovom...
3. Nájdí a prečítaj vetu, v ktorej sa nachádza 5 slov.
4. Prečítaj vety, ktoré majú na konci otáznik.

HÚSENIČKA

Učiteľ vyberie 5 žiakov. Každý z nich povie jedno písmeno (môže sa aj opakovať). Z daných písmen sa žiaci pokúsia poskladať plnovýznamové slovo. Najšikovnejší žiak dostane bod. Žiak, ktorý získa najviac bodov, vyhráva.

HĽADÁME HLÁSKU

Žiaci si položia hlavy na lavicu a učiteľ hovorí slová. Žiaci zdvihnú hlavu (zobudia sa) podľa toho, či počujú danú hlásku na danom mieste. Napr. Zobuď sa, keď počuješ hlásku *M* na začiatku slova.

KAMARÁT

Učiteľ pripraví kartičky s písmenami a obrázky a rozloží ich v triede. Žiaci si vyberajú obrázky a písmená a priradujú ich k sebe (napr. podľa začiatočného písmena názvu obrázka).

ŽIVÉ PEXESO

Dvaja žiaci idú za dvere. Žiaci v triede vytvoria dvojice a vylosujú si spoločné písmeno. Na dané písmeno si každý z dvojice zvolí iné slovo. Postavia sa do priestoru najlepšie tak, aby nestáli vedľa seba. Žiaci, ktorí boli za dverami, sa vrátia a hľadajú dvojice. Jeden z nich povie meno spolužiaka a ten povie slovo. Keď nájde dvojicu podľa rovnakého začiatočného písmena, získava bod.

KAMIENKY

Žiakov rozdelíme na dve skupiny. Každá skupina dostane svoju farebnú kriedu. Na tabuľu napíšeme písmená, slabiky, slová. Jeden žiak z každého družstva príde k tabuľi a počúva učiteľa. Úlohou je čím skôr nájsť a zakrúžkovať písmeno, slabiku, slovo. Vyhráva skupina, ktorá má najviac zakrúžkovaných slov – kamienkov. Na záver prečítame, čo je napísané v kamienkoch.

PAPIEROVÁ SKLADAČKA

Učiteľ pripraví obrázky rozstrihané na niekoľko častí. V každej časti je jedno písmeno (písmená v obrázku tvoria slovo). Úlohou žiakov je poskladať obrázok a prečítať slovo.

ČO UKRÝVA SCHÉMA

Učiteľ pripraví štvorciky a obdĺžniky z papiera. Štvorciky sú pre nízke písmená (napr. *a, c, e...*), obdĺžniky sú pre vysoké a veľké písmená (*b, f, H...*). Učiteľ povie alebo napíše slovo a žiak musí spraviť jeho schému. Obdĺžnik dávame na linajku (napr. *H*), resp. môže zasahovať pod linajku (napr. *p*). Hra je veľmi dobrá pre dyslektikov.

HRA S PALIČKAMI

Každý žiak má 20 drevených paličiek. Učiteľ hovorí slovo, napr. tabuľa, a žiak dá na lavicu tri paličky (podľa počtu slabík). Slovo môže byť päť. Žiaci nakoniec paličky spočítajú. Obmena: Žiaci počítajú písmená.

REBRÍK

Učiteľ pripevní na magnetickú tabuľu obrázok rebríka. Na jednotlivé priečky pripevní slabiky, slová na čítanie. Na najvyššej priečke je odmena (napr. jablčko), ktorú žiak získa, keď správne prečíta všetky slová. Ak všetko správne prečíta, môže dostať aj pečiатku. Ak sa pomýli, spadne z rebríka a pokračuje ďalší žiak.

ZAČAROVANÉ KVETY

Žiaci majú hlavy položené na lavici. Učiteľ hovorí: „Sme začarované kvety a odčarovať nás môže len slovo, ktoré má S na začiatku (vo vnútri, na konci).“ Učiteľ potom hovorí pomaly rôzne slová – mačka, pes, kohút, sova... Pri slove na S žiaci zdvihnú hlavy.

HRA NA MAČKU A MYŠ

Hru hrajú dvaja žiaci (jeden je mačka, druhý je myš). Slová sú napísané na tabuli a začínajú sa na rôzne písmená. Mačka prečíta prvé písmeno alebo slabiku a myš to slovo musí dočítať. Ak myš prečíta slovo, mačka číta začiatok ďalšieho slova. Keď sa všetky slová správne prečítajú, žiaci sa vymenia.